

Η παιδαγωγία της αγάπης

[Ορθοδοξία](#) / [Πνευματική ζωή](#)

[Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας](#)



«Όταν έχει κανείς έναν φίλο και είναι βέβαιος ότι τον αγαπάει, αν πάθει κάτι απ' αυτόν, ακόμα και θλιβερό, πιστεύει ότι ο φίλος του το έκανε αυτό επειδή τον αγαπάει. Ποτέ δεν πιστεύει ότι ο φίλος του θέλει να του κάνει κακό» (Αββάς Δωρόθεος)

Κάθε σχέση έχει κι έναν χαρακτήρα παιδαγωγικό. Μοιραζόμαστε μεταξύ μας τις γνώσεις μας, τις ιδέες μας, τις προοπτικές μας για την ζωή, αλλά και τον τρόπο που βλέπουμε τους χαρακτήρες μας, με βάση τις αξίες μας, τα θέλω μας και τις αναφορές μας. Παιδαγωγία δεν σημαίνει κατ' ανάγκην κήρυγμα, μάθημα, αξιολόγηση. Κυρίως σημαίνει έγνοια να γίνουμε καλύτεροι, να ακολουθήσουμε έναν δρόμο καλλιέργειας της ψυχής μας και της εσωτερικής μας ποιότητας. Παιδαγωγία δεν σημαίνει καταναγκασμός να γίνεις όπως σε θέλω. Δες όμως κι αυτή την πλευρά των πραγμάτων.



Οι άνθρωποι πάσχουμε από ένα υπερτροφικό εγωισμό, ο οποίος οχυρώνεται πίσω από το ποιοι είμαστε ή ποιοι νομίζουμε ότι είμαστε, με αποτέλεσμα να μη δεχόμαστε κανέναν λόγο και καμία παρατήρηση που μπορεί να θεωρηθεί ως αποδοκιμασία. Μοιάζουμε να έχουμε κατοχυρώσει για το εγώ μας μία εικόνα «αλάθητου». Είμαστε έτοιμοι να δικαιολογήσουμε τα πάντα, να απαιτήσουμε από τους άλλους ένα «ναι σε ό,τι κάνουμε», να προτιμήσουμε την κολακεία και όχι την αλήθεια για τον εαυτό μας. Έτσι, δεν αφήνουμε τον εαυτό μας στην γονιμότητα της κριτικής, στην αναγνώριση τυχόν σφαλμάτων μας, στο να δούμε τους εαυτούς μας στην προοπτική ότι θέλουμε αλλαγές στον χαρακτήρα ή, τουλάχιστον, να ομολογήσουμε με ταπείνωση ότι επειδή έτσι είμαστε, ζητούμε τη συγγνώμη των άλλων, θέλουμε την βοήθεια τους για να αλλάξουμε και την υπομονή τους, διότι είμαστε πρωτίστως αποφασισμένοι να αγαπάμε τους άλλους και θέλουμε να συνυπάρχουμε, ακόμη κι αν δεν τα καταφέρνουμε να κάνουμε πράξη τον αποστολικό λόγο «μηδείς τα εαυτού ζητείτω, αλλά το του ετέρου έκαστος». Και βέβαια, ανάλογα να φερθούμε και στους άλλους.

Χρειαζόμαστε αυτοπαιδαγωγία ταπείνωσης και, την ίδια στιγμή, αυτογνωσίας. Είναι οδός αλήθειας αυτή. Έτσι, με διάκριση που σώζει, μπορούμε να χτίσουμε σχέσεις με τους άλλους στηριγμένες στην ειλικρίνεια της καρδιάς που αγαπά. Να ακούσουμε την άποψή τους για μας. Να διατυπώσουμε την άποψή μας για εκείνους, όχι με ωμότητα και απαιτητικότητα, αλλά με σαφήνεια και διάθεση να βρούμε κοινούς τόπους. Αυτό προϋποθέτει ιεραρχία. Κι αν δεν μπορεί να ισχύσει κάτι

τέτοιο επειδή οι σχέσεις είναι ισότητας, όπως στο ζευγάρι και στην φιλία, τότε αλληλοσεβασμό και διάθεση συγχώρησης.

Σε σχέσεις όπως γονέα και παιδιού, προϊσταμένου και υφισταμένου, εκπαιδευτικού και μαθητή, η επίγνωση της ιεραρχίας (όχι της αυθεντίας) είναι πολύ σημαντικό στοιχείο για την παιδαγωγία. Ο «ηγούμενος» διδάσκει με την αγάπη και την θυσία, αλλά και με την ειλικρινή και διακριτική επισήμανση των στοιχείων που χρειάζεται να αλλάξουν ή να βελτιωθούν. Ο σεβόμενος τον ιεραρχικά ανώτερό του τον αφήνει με την καρδιά του να έχει τον τελευταίο λόγο και να δέχεται εκ των προτέρων να υπακούσει. Εμπιστεύεται δηλαδή την κρίση του και επιθυμεί την ειλικρίνεια, για να μπορέσει να διορθώσει τα σφάλματά του. Επιλέγει τελικά την παιδαγωγία της μαθητείας, η οποία γίνεται αφετηρία για καινούργια αρχή.

Σε καιρούς που αισθανόμαστε σωστοί σε όλα και παντογνώστες, ας επιλέξουμε την παιδαγωγία της αγάπης, με συγκατάβαση, ειλικρίνεια και αλληλοσεβασμό. Για να είναι οι σχέσεις γνήσιες.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

<https://bit.ly/3uDfdvk>